

utegnole stati osamljeni. Nemška Prusija vleče gotovo z Rusijo; pruski listi zahtevajo, da se turško prašanje nemudoma reši s tem, da Turka vržejo ven iz Evrope. Italijani so popolnem vneti za S. b. Francozi so turkoljubnega poslanca poklicali domu in poslali Chaudordie-ja, ki je prijatelj Rusom. Celó na Angleškem je Turčija zgubila dosedanje sočutje zaradi grozljivih turških dejanj na Bolgarskem; še celo daljna Amerika se poteguje za Kristijane na Turškem. In v takej občeji srditosti vsega izobraženega sveta zoper turške druhali se drzne naša magjarska, nemško-judovska v publi liberalizem in denar zatelebana svojat Avstrijo siliti, naj potegne s turškimi tolovaji in sama sebe v največjo nevarnost in nesrečo pabne! Mogoče, da je srda in jeze na Slavjane pijani Magjar slep, mogoče, da mnogi nemški liberalci sedeči sred „kulturo“ širečega dima, kojega jim judovski pisarji in podmitanci delajo, nobene nevarnosti ne vidijo, ali vsi konservativni Nemci pri nas in sploh vsi Slavjani slatimo in čutimo, da največja nevarnost nam preti od pruske Nemčije in pa od Italijanske, ki kar prežite na priliko, da mahnite po nas; in ta prilika bi jima došla, če bi nas nemško-magjarski liberalci zaradi gnjile Turčije zapleli v vojsko zoper Ruse! Bog nas varuj! —

Cerkvene zadeve.

Zakrament sv. birm so naš Milostljivi gospod knez in škof letos podelili 8550 birmancem.

Duhovnih vaj ali sv. eksercij v semeniški cerkvi sv. Alojzija v Mariboru pod vodstvom č. o. gospoda Antona Forsterja, jezuita iz št. Andraša na Koroškem, se je udeležilo 63 duhovnih gospodov: milostljivi naš gospod knez in škof in p. n. Zorčič, Kežman, Pak, Matjašič, Orožen, Modrinjak, Kolar, Žuža, Kovačič, Ogradi, Gregorčec, Križanič, Skuhala, Pajek, Flek, Hrčič, Lacko, Hirti in Druzovič, vsi iz Maribora, potem č. gg. Tutek, Stranjšak, Fric, Bohinc, Rožanc, Herg, Jeraj, Divjak, Einsiedler, Eriavec, Grabar, Hajšek, Kragl, Milošič, Novak Jan., Novak Mat., Pukšič, Rantaša, Slanič, Šparavec, Šrol, Toplak, Velebil, Vrečko, Caf, Cajukar, Drozg, Fischer, Haubenreich, Jug Fr. Kolenko, Kraner, Kunce, Lednik, Meško, Sorglechner, Srahotnik, Stajuko J., Šijanec Al., Tamše, Tribnik, Verk in č. g. Meznarič Anton. Bog plati č. o. Forsterju vso njegovo gorečo skrb in blagoslovi veliki trud!

Nenavadna cerkvena slovesnost se je obhajala pretečeni mesec pri sv. Barbari v Halozah. Č. g. novomešnik Andrej Podhostnik so Bogu darovali prvo svojo sv. mešo in po njej lastnega očeta in mater po petdesetletnem srečnem zakonu zopet poročali. Res nenavadna in gnljiva slovesnost — taka nova meša in zlata poroka!

Občini VI. zbor društva sv. Cecilije je svojim deležnikom napravil vsaki večer lepo veselico v

prostorni in primerno okinčani dvorani puntigamski. Vojaska godba je svirala kaj izvrstno skladbe najimejtniših skladateljev; Mozarta, Wagnerja, Govnoda, Rossini-ja, Liszt-a, kar je zlasti prišlecem iz dežele jako ugajalo. Menje zadovoljni bili smo z govori. Drugače pa je bilo pri javnih zborovanjih društva ob 11 uri dopoldne v dvorani štajerske deželne hiše. Tukaj smo slišali najizvrstnejše govornike navdušeno priporočati sveto cerkveno petje in godbo in zavračati nespodobno muzikalno vrešanje, strganje in škripanje, tulenje in mijavkanje, kakoršno se sedaj šopiri po hišah božjih; zlasti so obsodili govorniki sviranje „maršev in tušev“ v cerkvi. G. Kaim iz Biberacha je rekel, da se imamo vsi skup prav sramovati, kder kaj takega trpimo. Premirani biki pri živinskih razstavah in prav rejena praseta se po dvakrat pozdravljajo s tušem; zato je nedostojno Boga s tem častiti, s čemur se prešči preslavljajo. Dekan Arminger je priporočal razločno zgovarjanje besedi pri cerkvenem petju sicer velja o razvajanem cerkvenem petju, kar je nekdo nekim spremljevalcem mrliča h pogrebu djal: cantabant miseré quondam miseri miserere, t. j. spevale revno so reve uboge kedaj miserere. Konečno je podpredsednik poročal, da ima društvo 7000 udov po vsej Nemčiji in posebno pevsko šolo v Regensburgu. S škofijskim blagoslovom se je zborovanje sklenolo.

Društvo sv. Cecilije je brez dvombe, lepo, koristno in celó potrebno, toda na slovenski zemlji se bo težko kedaj ukoreninilo. — Preveč je izključljivo — nemško. Vsak trenutek smo morali slišati: Cecilien Verein für alle Länder deutscher Zunge! Bodí jim, a katoliški Slovenci in Hrvati osnujmo si zasebno tako društvo! Goriški „Slavec“ nam utegne v tej važni reči svetovati in pomagati. Zraven dvorane, kder se je vršilo javno zborovanje, bilo je tudi nekaj cerkvenih reči za službo božjo prav lečo in umetno razstavljenih. Iz naše škofije videli smo v rastavi 4vogliato monštranco in podobi Jezuzovega in Marijinega srca od sv. Križa pri Slatini.

Gospodarske stvari.

Nova c. kr. obrtnijska šola (Staats-Gewerbeschule) v Gradcu.

Z izdatno državno podporo se začne 16. oktobra t. l. šola v Gradcu za nauk v stavbenem (zidarskem) rokodelstvu z 3 semestri in v ornamentalnem obrtnijstvu z 1 semestrom. — Zraven enega vodje in dveh predstojnikov izvedencev v stavbah in ornamentih bode ta šola imela 7 učiteljev in 3 asistente. — Namen njen je, djansko (praktično) izučiti mladino v stavbah (zidarstvu), in ornamentalnem obrtnijstvu. V to šolo se sprejmo mladenči, ki so dovršili ljudsko šolo; še koristnejše je pa, če mladenči po dovršeni ljudski šoli so kaki 2 leti učenci bili

pri kakem mojstru omenjenih dveh rokodelstev, kajti potem jim bode nauk v tej šoli prav koristen, da se v nji izurijo za mojstre (Werkmeister). Učenci stavbenega rokodelstva se imajo 4 leta učiti, učenci splošne obrtniške šole po 2 leti. Nauk je v nemškem jeziku. Iz državne blagajnice je za učence te šole dovoljeno 1000 gld. za štipendije, katere se bodo razpisale po začeti šoli. — Vpisanje učencev v to šolo traja od 12. oktobra do 2. novembra t. l. v pisarni šolskega vodstva (Pfeifergasse Nr. 1). Šolnina, ki se polletno naprej mora odrajtati, znaša 3 gld., vpisnina v šolo pa 1 gld. Učenci, ki z ubožnimi spričali dokažejo revščino, se oprostitjo šolnine. — Mladenci, ki stopijo v zidarsko šolo, se bodo pri vstopu podvrgli preskušnji, da se po svojem znanju vrstijo v 1., 2. ali 3. semesterski kurs. — Kdor ves šolski program želi prav natanko izvedeti, ga brezplačno dobi v pisarnici obrtniške družbe (Gewerbeverein) v Gradcu.

Rane jabelke. 6. Angleški skratni pepinek (Lukas IV. 2 b) * ††. Sad je srednje, večkrat majhno jabelko, ki se po svoji ploščasti 5vogelni podobi in razločivnem peščiču od drugih plemen odlikuje. Lupino ima nježno in gladko. Prosto viseče jabelko jo skoro po celem licu lepo krvavo rudeče barvano. Meso ima belo s prijetnim sladkornim okusom. Diši po vijolicah. Drevo hitro raste in dobi široko kroglasto krono. Rodi rano in obilno. Mrčesi se tega drevesa radi lotijo. Zori okoli srede meseca avgusta, trpi pa 3 tedne. Rabi se za na mizo in posebno za vkuhanje. Sodi na vrt v mrzlih legah, menj pri cestah. 7. Virginjski rožček (Lukas IV. 3 b) * †† Virginischer Rosenapfel. To cenljivo jabelko zasluži, da se kolikor mogoče razširuje. Sad ima srednje velik, ploščast in krogli podoben. Lupina je tenka; na drevesu je sad kakor z ivjem obdan. Barva je bela; kedar se obleži, pa je lepo žolta. Na prisolnčni strani je jabelko s kratkimi rožno-rudečimi traki narisano. Meso je žoltkasto, rahlo, sočnato, s prijetnim rožno-vinskim okusom. Zori v začetku avgusta. Rabi se za na mizo in za gospodarstvo. Drevo vzraste močno in visoko; rodi rado in obilno in sodi za vsako lego. Cenljivo rano jabelko še enkrat zavoljo izvrstnih lastnosti vsem prijateljem sadjerejstva priporočujemo. 8. Letni cimeti (Lukas IV. 3 a ali b) ** †† Sommer-Zimmet-Apfel. Malo ali srednje jabelko je navadno kroglaste podobe. Lupina tenka, leskeča, je na drevesu kakor z rahlo rumenim ivjem obdana. Prava barva je zelenkasto-žolta ali bela, skoro celo lice je z rudečimi traki narisano; na prisolnčni strani temnejše. Meso ima žolto, mehko sladkorjevega in cimetovega okusa, vonja po dišavah. Zori v raznih letinah prej ali slej meseca avgusta, in se drži več tednov. Za mizo in gospodarstvo jako cenljivo letno jabelko. Drevo raste hitro, lepo ravno in ne zasloni velikega prostora. Rodi zelo obilno. Juri Žmavec.

M. Kako z živino ravnati, ki ima volčič v gobcu in na parkljih. Ta bolezen mora svoj tek dovršiti, t. j. mora se pustiti, da, ko se je enkrat izcimila, tudi sama po sebi dozori, le nekatere sitne slučaje je treba odvrčati in zlasti je treba paziti na to, da se popolnem ne izvrže in pohujša. Dokler mehurji še le nastajajo in se še ne prodirajo, se proti temu ne sme prav za prav nič storiti. Še le ko rane na beli dan stopajo in močijo ali se gnojijo, rabijo se hladni, kisli pomočki, s katerimi se živini gobec čisti in izpira, da se očvrsti. V ta namen se voda z tolikim kiseljakom ali jesi-hom ali solno kislino pomeša, da je cela ta tekočina prijetno kislega okusa. Primeša se še $\frac{1}{10}$ del strdi ali pa $\frac{1}{15}$ — $\frac{1}{20}$ del moke, da postane cela zmes nekoliko žlezasta, in s to tekočino se boleni živini od časa do časa gobec izpira. Močee rane na nogah se z vodo umivajo, v kateri je 1 del plavega vitriola v 4—6 delih vode raztopljenega. Rane, ki se že suše in sploh kraste se najbolje v miru pusté. Poglavitna reč pa je hrana ali di-jeta. Živina se dene v zmerno topel, prezračen pa ne prepušen hlev, daje se njej žlezasta pijača, kterež se nekaj soli ali tudi kiseljaka primeša. V začetku bolezni se daje mehka klaja, ki se da lahko žvekati, pozneje pa suho bolj ostro trdo seno. Poglavitno pa je dijeta, bolj pičla hrana, posebno kedar se bolezen že na boljše obrača.

Sejmovi 18. sept. v Brašlovcih, v Kapeli pri Brežicah, na sv. Gori. 21. sept. v Laškem, v Gornji Radgoni, v Lučanah, v Fraubheimu, v Ormužu in v Podsredi.

Dopisi.

Iz Radla. Na potovanji čez Marenberg k sv. Pankraciju na Remšniku sem občudoval Marenberško cerkev, ki je zdaj celo ponovljena in tudi umetniškemu očesu mora dopasti. Znotrajna oprava in barvanje zida je v najlepšem redu. Kteri je nekdaš Marenberško cerkev videl, še jo le na zvoniku spozna, ki je redkvi zelo podoben. Altarje ponovil in pozlatil je g. Oroslav Čuček, pozlatar v Mariboru. Delo samo ga hvali. Angeljce in svet-nike, ki so bili kitajskim malikom podobni, je odstranil. Umetnost tedaj in delo ga priporočuje vsem cerkvenim predstojnikom. Prva hvala se mora izreči g. dekanu Stoklas-u, ki so za plačilo skrbeli.

Dospevši do sv. Pankracija na Remšniku sem si mislil: o sv. Pankracij, ko bi ti bil v fari g. Stoklasa, bi že gotovo drugo sukno nosil. Sv. Pankracij je na prijaznem hribu Radla dve uri od Brezja in od železniške postaje. Od Remšniške strani prihod ni pretežaven in kedar na hrib prideš, imaš najlepši razgled pri razmerno le majh-nem trudu. Prizor je kot v gledišču, kedar se zagrinjalo odstrani in oko se pri ugodnem vremenu ne more nagledati naravine lepote, krasnih dolin,